

นิพนธ์ต้นฉบับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รัชชานันท์ ศรีสุภักดิ์^{(1)*}, รติยาภรณ์ สิ้นน้ำคำ⁽¹⁾, ปภาวี รัตนธรรม⁽¹⁾, ประภากร ศรีสว่างวงศ์⁽²⁾

วันที่ได้รับต้นฉบับ: 20 สิงหาคม 2563

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์: 15 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการคัดแยกขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประชากรคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 11,909 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 427คน มีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอนและรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2561 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2562 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าสูงสุด ต่ำสุด และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.80 (S.D.=1.20) การคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับประจำ มีค่าเฉลี่ย 2.39 (S.D.=0.57) เจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 (S.D.=0.49) ซึ่งมีการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 (S.D.=0.45) และผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า เพศ อายุ คณะ ชั้นปี ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการรับรู้ มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรูปแบบในการคัดแยกที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีความรู้ เจตคติและการปฏิบัติที่ดี ซึ่งจะก่อให้เกิดการดำเนินการในการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรมีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสื่อและการรณรงค์ เพื่อให้เกิดความตระหนัก โดยจะส่งผลต่อการแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลดีต่อมหาวิทยาลัยในการจัดการขยะมูลฝอยได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ขยะมูลฝอย, การคัดแยกขยะมูลฝอย, นักศึกษา

* ผู้รับผิดชอบบทความ

- (1) สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- (2) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Original Article

Factors Related to Solid Waste Sorting of Students in
Rajabhat Maha Sarakham University*Rutchanun Srisupak^{(1)*}, Ratiyaporn Sinnamkam⁽¹⁾, Papavee Ruttanatam⁽¹⁾, Prapakorn Srisawangwong⁽²⁾*

Received Date: August 20, 2020

Accepted Date: December 15, 2020

Abstract

The purposes of this research were to investigate the sorting of solid waste in Rajabhat Maha Sarakham University and to study factors related to the sorting of solid waste of students in Rajabhat Maha Sarakham University. The population was 11,909 Rajabhat Maha Sarakham University students. The sample size was 427 students, obtained by Multi-stage Sampling. Data were collected by using a questionnaire. The study period was from November 2019 to February 2020. Data were analyzed using descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation, maximum, minimum and inferential statistics including chi-square and Pearson's correlation coefficients.

The results of the research indicated that the sample had a good level of knowledge about the sorting of solid waste with a mean of 8.80 (S.D.=1.20). Solid waste sorting was at a regular level with a mean of 2.39 (S.D.=0.57). The attitude towards solid waste sorting was at a high level with a mean of 2.59 (S.D.=0.49). The perception of solid waste sorting was at a high level with a mean of 2.74 (S.D.=0.45). Factors related to the sorting of solid waste included gender, age, faculty, university year, knowledge, attitude, and perception with a statistical significance level of 0.05.

Therefore, a policy should be promoted to achieve a systematic and concrete solid waste sorting. With positive attitude and good practice, students can continually perform solid waste sorting. Besides, media and campaign publicity should be promoted to enhance the awareness, leading to sustainable problem solving and greater efficient solid waste management in the university.

Keywords: *Solid Waste, Solid Waste Sorting, Students*

---

* Corresponding author

(1) Department of Community Public Health,
Faculty of Science and Technology,
Rajabhat Maha Sarakham

(2) Department of Computer Science and
Information Technology,
Faculty of Science and Technology,
Rajabhat Maha Sarakham University

บทนำ

ปัจจุบันเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีการขยายตัวไปอย่างรวดเร็วทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศค่อนข้างสูง ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศและเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนในด้าน การอุปโภคบริโภค การผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่มีการผลิตที่ซับซ้อนใช้องค์ประกอบที่กำจัดยาก สิ่งของที่เหลือใช้จากกิจกรรมต่างๆ กลายเป็นขยะมูลฝอยมลพิษจากขยะมูลฝอยกลายเป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมมนุษย์ทุกระดับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งในชุมชนขนาดใหญ่และชุมชนขนาดเล็กซึ่งระดับปัญหาขยะมูลฝอยขึ้นอยู่กับสภาพทั่วไปของชุมชนและวิธีการจัดการ หากขยะมูลฝอยมีการจัดการที่ไม่ถูกวิธีจะก่อให้เกิดปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จากการรายงานปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั่วประเทศไทยปี 2560 มีจำนวน 27.40 ล้านตันคิดเป็น 75,046 ตันต่อวัน ขยะที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง 11.70 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 43 ขยะที่นำไปใช้ประโยชน์ 8.52 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 31 ขยะที่กำจัดไม่ถูกต้อง 7.18 ล้านตันต่อปี คิดเป็นร้อยละ 26 และในภาพรวมมีการสร้างขยะ 1.13 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน องค์ประกอบของขยะมูลฝอยเหล่านี้ประกอบไปด้วย ขยะทั่วไปร้อยละ 3 ขยะอันตราย ร้อยละ 3 ขยะรีไซเคิลร้อยละ 30 และขยะอินทรีย์อีก ร้อยละ 64 (กรมควบคุมมลพิษ, 2562)

ขยะส่วนที่กำจัดไม่ถูกต้องก่อให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่รัฐบาลต้องนำงบประมาณส่วนกลางมาใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยในปี 2561 เป็นจำนวนเงิน 372,189 ล้านบาท การจัดหาพื้นที่และการจัดหาเครื่องจักรต่างๆ ที่นำมาใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นการนำงบประมาณมาใช้โดยไม่เกิดประโยชน์ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดภูมิทัศน์ที่ไม่สวยงามบริเวณที่อยู่ใกล้กับบ่อขยะได้รับความเดือดร้อนจากบ่อขยะ ทั้งพาหะนำโรค กลิ่นเหม็น โดยเฉพาะ

สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆส่งผลเสียต่อระบบการท่องเที่ยวภายในประเทศทำให้ประเทศสูญเสียรายได้ ขยะมูลฝอยเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคต่างๆ อันจะส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง (กรมควบคุมมลพิษ, 2562) ปัญหาด้านสุขภาพทางกายได้แก่ โรคผิวหนัง ฝุ่นคั้นและผิวหนังอักเสบ เกิดความรู้สึกวิงเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียนจากขยะมูลฝอยที่ส่งกลิ่นเหม็น ปัญหาสุขภาพทางจิตได้แก่ ความรู้สึกเดือดร้อนรำคาญที่มีแมลงวันจำนวนมากมารบกวนในการทำงาน และความรู้สึกกังวลหากต้องตั้งบ้านเรือนใกล้เคียงกับสถานที่ฝังกลบมูลฝอย เมื่อร่างกายเกิดโรคร้ายไข้เจ็บตามมาประชาชนต้องเสียค่ารักษาพยาบาลโดยเปล่าประโยชน์ไปกับโรคที่สามารถป้องกันได้ (สมเจตนา ทองดำ & จินตนา ศิริบุรณพิพัฒนา, 2561)

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมาข้างต้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยแก้ไขปัญหามลพิษ โดยมีความหมายของการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3Rs-ประชารัฐ คือ Reduce การลดปริมาณการผลิตขยะจากการบริโภค น้อยลง Reuse การใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่อย่างคุ้มค่า Recycle การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างที่ยั่งยืน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมตามการดำเนินงานแบบประชารัฐได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาชน/ประชาสังคม การลด การคัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2561) กรมควบคุมมลพิษมีมาตรการป้องกันแก้ไข กำหนดมาตรการกำกับดูแลรวมถึงการบังคับใช้กฎหมายระเบียบเกี่ยวกับการกำจัดขยะมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและการณรงค์มีส่วนร่วมของหน่วยงานและประชาชนจากทุกภาคส่วน ถึงแม้ว่าปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยจะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควรจึงถือ

เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขต่อไป

จังหวัดมหาสารคามเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่มีจำนวนประชากรประมาณ 963,072 คน (พ.ศ. 2560) ซึ่งประกอบไปด้วยประชากรในพื้นที่และประชากรแฝง โดยเฉพาะอำเภอเมืองมหาสารคามเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วยชุมชนขนาดเล็กขนาดใหญ่และสถาบันการศึกษาหลายแห่ง กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละวันไม่ว่าจะเป็นการอุปโภคบริโภคแล้วแต่ก่อให้เกิดปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี จากข้อมูลการสำรวจขยะมูลฝอยของจังหวัดมหาสารคามในปี 2561 ที่ผ่านมามีพบว่า มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 350,389.36 ตันต่อปี (สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม, 2562)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นสถาบันศึกษาจัดเป็นชุมชนขนาดใหญ่เป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ประกอบไปด้วยบุคลากรและนักศึกษา โดยมีจำนวนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีจำนวนทั้งหมด 11,909 คน ซึ่งดำเนินกิจกรรมต่างๆรวมทั้งพักอาศัยอยู่ในสถาบันโดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในทั้งส่วนของการทำงานและกิจกรรมส่วนตัวอื่นๆ ส่วนที่เหลือจากการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมต่างๆ นั้นเกิดเป็นขยะที่เหลือทิ้งรอการจัดการต่อไปหากสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งให้ความสำคัญและไม่มีแนวทางในการจัดการด้านปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆ ตามมาเช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาหน้าเสี้ยว ปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากกองขยะมูลฝอยที่กองทิ้งไว้ ปัญหาขยะเกิดกลิ่นเหม็น ก่อให้เกิดความรำคาญ ปัญหาขยะมูลฝอยที่ทิ้งเกลื่อนกลาดและปัญหาที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือปัญหาการไม่คัดแยกขยะมูลฝอยต้นทางก่อนนำไปทิ้ง การเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยก่อให้เกิดแหล่งสะสมของเชื้อโรคต่างๆ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อระบบสุขภาพตามมา จากสถานการณ์ที่ผ่านมาปัญหาด้านขยะมูลฝอย พบว่าการจัดการขยะยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดส่งผลให้

เกิดปัญหาด้านมลพิษอากาศเสียน้ำเสียและด้านพาหะนำโรค โดยพบว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกในพื้นที่มหาวิทยาลัยคิดเป็น 15.26 ต่อประชากรแสนคน สาเหตุอาจเนื่องมาจากปัญหาขยะที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์พาหะนำโรคตลอดจนปัญหาด้านกลิ่นรบกวนอันเนื่องมาจากขยะมูลฝอยที่ตกค้างส่งผลต่อสุขภาพอนามัยของประชากร (มณฑนา กลมเกลียว, 2561) จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อให้ทราบถึงว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการคัดแยกขยะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย อาทิ ความรู้ เจตคติ รวมถึงการปฏิบัติของนักศึกษาในการคัดแยกมูลฝอย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นข้อมูลต้นทางที่สำคัญในการนำไปสู่การวางแผน การดำเนินงาน รวมถึงสร้างแนวทางเพื่อการจัดการมูลฝอยของมหาวิทยาลัยต่อไป ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ รวมถึงด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย เพื่อในอนาคตจะได้นำไปสู่การเป็น มหาวิทยาลัยสีเขียวในอนาคตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาระเบียงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

● ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 11,909 คน

● กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวนทั้งหมด 427 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่าง จากสูตรคำนวณของ อรุณ จิรวัดน์กุล (2547)

● การสุ่มตัวอย่าง

โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามคณะจากนั้นเทียบสัดส่วน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก เลือกสาขา 3 และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งด้วยการจับฉลากจนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามกำหนด

● เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการรับรู้และปัจจัยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

● การทดสอบเครื่องมือ

ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) นำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าเท่ากับ 0.78

ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยทดสอบลอง (Try Out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 30 ชุด โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) จากสูตรของครอนบาค ซึ่งปัจจัยด้านการปฏิบัติ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 ปัจจัยด้านเจตคติ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 ปัจจัยด้านการรับรู้ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.78 จึงยอมรับว่ามีค่าความเที่ยงและค่า KR-20 ในส่วนของปัจจัยด้านความรู้ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.81

● การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ประสานหน่วยงานแต่ละคณะเพื่อขอ

อนุญาตเก็บข้อมูลกับนักศึกษา

- 2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถาม
- 3) รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้ไปวิเคราะห์ผลต่อไป

● การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

- 1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด
- 2) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

● จริยธรรมการวิจัย

เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามยังไม่ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งการศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงน้อย ผู้วิจัยจึงได้ขอการยกเว้นการขอจริยธรรมการวิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.80 เพศชาย ร้อยละ 42.20 โดยมีอายุเฉลี่ย 20.81 ปี (S.D.=0.96) อายุสูงสุด 24 ปีอายุต่ำสุด 19 ปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ร้อยละ 24.80 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 21.80 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 14.10 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 11.10 ตามลำดับ ส่วนใหญ่อยู่ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 62.80 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 21.80 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.80 (S.D.=1.20) ร้อยละ 87.80 ดังตารางที่ 1

เมื่อพิจารณาข้อคำถามด้านความรู้ตามรายข้อ พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ การคัดแยกขยะมูลฝอย หมายถึง การแยกขยะแต่ละประเภทเพื่อให้ง่ายต่อการกำจัด คิดเป็นร้อยละ 97.70 ส่วนข้อคำถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบไม่ถูกมากที่สุดคือการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง คิดเป็นร้อยละ 89.00

1.3 ปัจจัยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการคัดแยกขยะมูลฝอยภาพรวมอยู่ในระดับประจำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 (S.D. =0.57) ร้อยละ 51.80 ดังตารางที่ 2

เมื่อพิจารณาข้อคำถามด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยตามรายข้อ พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติเป็นประจำคือ นักศึกษามีการคัดแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง ร้อยละ 55.00 ส่วนการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ บรรจุภัณฑ์ที่เป็นกล่องโฟม เมื่อนักศึกษาไม่ใช้แล้ว นักศึกษานำไปทิ้งลงในถังขยะทั่วไป ร้อยละ 50.6

1.4 ปัจจัยด้านเจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 (S.D.=0.49) ร้อยละ 58.80 ดังตารางที่ 3

เมื่อพิจารณาข้อคำถามด้านเจตคติในการคัดแยกขยะมูลฝอยตามรายข้อ พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยสูงคือ ควรมีการจัดเตรียมถังขยะแยกประเภทในมหาวิทยาลัยไว้ แต่ละจุดเพื่อส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย ร้อยละ 73.50 ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่ำที่สุดคือ การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นสิทธิส่วนบุคคลที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติก็ได้ ซึ่งร้อยละ 39.60

1.5 ปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 (S.D.=0.45) ร้อยละ 74.00 ดังตารางที่ 4

เมื่อพิจารณาข้อคำถามด้านการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยตามรายข้อ พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้มากที่สุดคือ ขยะมูลฝอยอันตรายที่สะสมเป็นเวลานานเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ร้อยละ 67.40 ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้น้อยคือการไม่คัดแยกขยะมูลฝอยเกิดการขาดความร่วมมือและขาดความรับผิดชอบของคนในสังคม ร้อยละ 56.40

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการคัดแยกขยะมูลฝอย

2.1.1 เพศ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

2.1.2 คณะ พบว่าคณะมีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 6

2.1.3 ชั้นปี พบว่าชั้นปีมีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 7

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการรับรู้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย

2.2.1 อายุ พบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) เท่ากับ -0.17 ดังตารางที่ 8

2.2.2 ปัจจัยด้านความรู้ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) เท่ากับ 0.14 ดังตารางที่ 8

2.2.3 ปัจจัยด้านเจตคติ พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) เท่ากับ -0.10 ดังตารางที่ 8

2.2.4 ปัจจัยด้านการรับรู้ พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) เท่ากับ 0.21 ดังตารางที่ 8

บทสรุปและอภิปรายผล

1. การคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า นักศึกษามีระดับความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ แก้วประยูร (2558) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเป็นประจำและมีเจตคติที่เห็นด้วยสูงในการคัดแยกขยะก่อนทิ้งอีกด้วยและมีการรับรู้มากเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งจะดันทางส่งผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการคัดแยกมีความเหมาะสม

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย

2.1.1 เพศ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของประภาพร แก่นจันทร์ และคณะ (2558) ได้ศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี เนื่องจากทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอยซึ่งอยู่ในระดับดี ส่งผลให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งได้อย่างถูกต้อง

2.1.2 คณะ พบว่า คณะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยแต่ละคณะมีการจัดการที่ดีและคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากแต่ละคณะให้ความสำคัญ รวมถึงมีการสร้างความตระหนักแก่นักศึกษาในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยพบว่า มีถึงขยะแยกประเภทวางไว้ตามจุดแต่ละของคณะมีการแสดงการประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน จึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เกิดการคัดแยกและทิ้งขยะได้ถูกต้อง

2.1.3 ชั้นปี พบว่า ชั้นปี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตนในการคัดแยกขยะมูลฝอย นักศึกษาที่เป็นรุ่นพี่มีความเข้าใจและตระหนักถึงการคัดแยกขยะได้ดี เนื่องมาจากเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมของนักศึกษาระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องในการดำเนินกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ เช่น การรับน้อง โดยนำประเด็นการพัฒนามหาวิทยาลัยการจัดการมูลฝอย มาเป็นส่วนหนึ่ง เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อรุ่นพี่และรุ่นน้องอีกด้วย

ไม่ได้เป็นตัวกำหนดการปฏิบัติของตัวบุคคล เนื่องจากการคัดแยกที่ถูกต้องไม่ได้มาจากการอายุที่มากขึ้นหรือน้อยลง ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับนักศึกษาและควรมีมาตรการส่งเสริมให้นักศึกษาคัดแยกขยะก่อนทิ้ง

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการรับรู้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย

2.2.1 อายุ พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของจอมจันทร์ นทีวัฒนา & วิชัย เทียนถาวร (2560) ศึกษาความรู้และทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลดขยะชุมชนแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งอายุ

2.2.2 ปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า ความรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติตนในการคัดแยกขยะมูลฝอย เนื่องจากการมีความรู้ที่ดีจะส่งผลให้มีการปฏิบัติในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของศุภษร วิเศษชาติ และคณะ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนที่ 2 เมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีนโยบาย มีรูปแบบ แนวทางในการให้ความรู้แก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง อาทิ เช่น การสร้างข้อตกลง ระเบียบต่างๆ รวมถึงในกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย การสร้างกิจกรรมโครงการให้นักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.3 ปัจจัยด้านเจตคติมีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า เจตคติในการคัดแยกขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการคัดแยกขยะมูลฝอย จากผลการศึกษาเจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของบุญจง ขาวสิทธิวงษ์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชนในเขตยานนาวา แต่เนื่องจากเจตคติของแต่ละบุคคลนั้นมีแตกต่างกันไป ซึ่งการมีเจตคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่ดีต่อการปฏิบัติในการคัดแยกมูลฝอยได้ถูกต้อง ดังนั้น มหาวิทยาลัยสนับสนุนเรื่องเจตคติที่ดีในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร บุคลากร นักศึกษา การมองภาพอนาคตของมหาลัยเพื่อเป็นมหาลัยสีเขียว และเป็นมหาลัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ ให้มีความเข้าใจและความตระหนักถึงประโยชน์ของการคัด

แยกขยะ ซึ่งจะส่งผลให้ทุกภาคส่วนเกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยในอนาคตได้ ต่อการจัดการปัญหาขยะในอนาคตได้ รวมถึงเป็นการผลักดันให้นักศึกษาได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดและเจตคติใหม่ให้ดีขึ้นด้วย

2.2.4 ปัจจัยด้านการรับรู้มีความสัมพันธ์ต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย พบว่า การรับรู้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการคัดแยกขยะมูลฝอยและการรับรู้ในระดับมาก จึงส่งผลให้นักศึกษาได้คัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของทักษิภา ชัชรรัตน์ (2561) ได้ศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา ในส่วนนี้ควรสนับสนุนให้สร้างการรับรู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นสิ่งที่ดีที่นักศึกษา ได้มีความเข้าใจ มีความคิดที่ดี มีการปฏิบัติที่ดีอีกด้วย มหาวิทยาลัยควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากขยะมูลฝอย รวมถึงเห็นถึงความสำคัญโดยผ่านสื่อที่ทันสมัย อาทิเช่น social เพื่อให้ นักศึกษาเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีรูปแบบในการคัดแยกที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรม รวมถึงการมองภาพอนาคตของมหาวิทยาลัยร่วมกัน สู่การเป็นมหาลัยมหาวิทยาลัยสีเขียวและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมซึ่งจะเกิดความตระหนัก โดยจะส่งผลต่อแก้ปัญหาได้ความยั่งยืนต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2560). **โครงการทำความดีด้วยหัวใจลดภัยสิ่งแวดล้อม**. ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2562, จาก <https://www.pcd.go.th/>
- กรมควบคุมมลพิษ. (2560). **สถานการณ์ขยะมูลฝอยในประเทศไทย**. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2562, จาก <https://www.pcd.go.th>
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2561). **นโยบายการจัดการขยะมูลฝอย**. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2562, จาก <https://www.pcd.go.th/>
- จอมจันทร์ นทีวัฒนา, & วิชัย เทียนถาวร. (2560). ความรู้และทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการลดขยะชุมชนแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)**, 25(2), 316-330.
- ทักษิภา ชัชรรัตน์, จรรยา แก้วใจบุญ, & วรณิภา เวียงคำ.. (2560). การรับรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา. **วารสารการพยาบาล การสาธารณสุข และการศึกษา**, 19(2), 168-179.
- นโยบายประชาธิรัฐ. (2560). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี**. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2562, จาก <http://www.library2.parliament.go.th>
- บุญจง ขาวสิทธิพงษ์. (2554). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชน: ศึกษากรณีเขตยานนาวา และเขตบางกะปิ. **วารสารพัฒนาสังคม**, 13(1), 33-58.
- ประภาพร แก่นจันทร์, เสน่ห์ จุ้ยโต, & ชินรัตน์ สมสืบ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**, 10(3), 295-302.
- ประภาพร แก้วสุกใส. (2549). **การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์**. ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2561). **ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2562, จาก <https://www.rmu.ac.th/>
- มณฑนา กลมเกลียว. (2561). **การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมในเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2562, จาก <http://mkho.moph.go.th/research2018/showdata2.php?id=87>
- ศุภษร วิเศษชาติ, สมบัติ ศิลา, & สุนิศา แสงจันทร์. (2560). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนที่ 2 เมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. **วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**, 5(2), 422-445.
- สมเจตน์ ทองคำ, & จินตนา ศิริบุรณ์พิพัฒนา. (2561). ผลกระทบทางด้านสุขภาพของแรงงานค้าขายในหลุมฝังกลบขยะเทศบาลเมืองวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**, 20(1), 14-27.
- สมพงษ์ แก้วประยูร. (2558). **ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานสถิติ จังหวัดมหาสารคาม. (2561). **รายงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม**. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2562, จาก <http://www.maharakham.nso.go.th>
- สำนักประชาสัมพันธ์จังหวัดพิจิตร. (2560). **ประโยชน์ของการคัดแยกขยะมูลฝอย**. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2562, จาก <http://www.pr.prd.go.th>
- อรุณ จิรวัดน์กุล. (2547). **ชีวสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ การคัดแยกขยะมูลฝอย	ระดับความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย			$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	ดี (8-10)	ปานกลาง(5-7)	ไม่ดี (0-4)			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
	375 (87.80)	46 (10.80)	6 (1.40)	8.80	1.20	ดี

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการคัดแยกขยะมูลฝอย

การคัดแยกขยะมูลฝอย	ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอย			$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	ประจำ (2.34-3.00)	บางครั้ง (1.67-2.33)	ไม่เคย (1.00-1.66)			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
	221 (51.80)	187 (43.80)	19 (4.40)	2.39	0.57	ประจำ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับเจตคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย

เจตคติในการคัดแยก ขยะมูลฝอย	ระดับเจตคติในการคัดแยกขยะมูลฝอย			$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	สูง (2.34-3.00)	ปานกลาง (1.67-2.33)	น้อย (1.00-1.66)			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
	251 (58.80)	176 (41.20)	0 (0.00)	2.59	0.49	สูง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย

การรับรู้เกี่ยวกับการ คัดแยกขยะมูลฝอย	ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย			$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	มาก (2.34-3.00)	ปานกลาง (1.67-2.33)	น้อย (1.00-1.66)			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
	316 (74.00)	109 (25.50)	2 (0.40)	2.74	0.45	มาก

ตารางที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เพศ	ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอย				χ^2	p-value
	ประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	รวม		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ชาย	14 (3.30)	100 (23.40)	66(15.50)	180 (42.20)	12.22	0.00
หญิง	5 (1.20)	121 (28.30)	121 (28.30)	247 (57.80)		
รวม	19 (4.40)	221 (51.80)	187 (43.80)	427 (100.00)		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกับการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะ	ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอย (n=427)				χ^2	p-value
	ประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	รวม		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ครุศาสตร์	10 (2.30)	38 (8.90)	58 (13.60)	106 (24.8)	37.50	0.00
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2 (0.50)	30 (7.00)	15 (3.50)	47 (11.0)		
นิติศาสตร์	1 (0.20)	14 (3.30)	13 (0.20)	28 (3.70)		
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1 (0.20)	14 (3.30)	1 (3.00)	16 (6.60)		
วิทยาการจัดการ	0 (0.00)	14 (3.30)	16 (3.70)	30 (7.00)		
วิศวกรรมศาสตร์	1 (0.20)	14 (3.30)	16 (2.80)	30 (6.10)		
เทคโนโลยีการเกษตร	0 (0.00)	16 (3.70)	5 (1.20)	21 (4.90)		
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1 (0.20)	54 (12.60)	38 (8.90)	93 (21.80)		
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	3 (0.70)	28 (6.60)	29 (6.80)	60 (14.40)		
รวม	19 (4.40)	221 (51.80)	187 (43.80)	427 (100.00)		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคณะกับการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชั้นปี	ระดับการคัดแยกขยะมูลฝอย (n=427)				χ^2	p-value
	ประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	รวม		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ชั้นปีที่ 1	2 (0.50)	14 (3.30)	33 (7.70)	49 (11.50)	18.32	0.01
ชั้นปีที่ 2	2 (0.50)	57 (13.30)	34 (8.00)	93 (21.80)		
ชั้นปีที่ 3	13 (3.00)	140 (32.80)	115 (26.90)	268 (62.80)		
ชั้นปีที่ 4	2 (0.50)	10 (2.30)	5 (1.20)	17 (4.00)		
รวม	19 (4.40)	221 (51.8)	187 (43.80)	427 (100.00)		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการรับรู้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย

ตัวแปร	r	p-value
อายุกับการคัดแยกขยะมูลฝอย	-0.17	0.01
ความรู้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย	0.14	0.00
เจตคติกับการคัดแยกขยะมูลฝอย	-0.10	0.02
การรับรู้กับการคัดแยกขยะมูลฝอย	0.21	0.04

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05